საქართველოს სტანდარტი

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

გაზომვის მენეჯმენტის სისტემები – მოთხოვნები გაზომვის პროცესებისა და საზომი მოწყობილობის მიმართ

საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის
ეროვნული სააგენტო
თბილისი

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

საინფორმაციო მონაცემები

1 **შემუშავებულია** ტექნიკური კომიტეტის ტკ 50 "ხარისხის მენეჯმენტი და შესაბამისობის შეფასების" მონაწილეობით (ორგანიზებით); სტანდარტს ჩაუტარდა ენობრივი ექსპერტიზა საქართველოს არნოლდ ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტში

2 **რეგისტრირებულია და შემოღებულია სამოქმედოდ** საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორის 2012 წლის 20 ივლისის № 67 განკარგულებით

3 **წინამდებარე სტანდარტი იდენტურია** საერთაშორისო სტანდარტის ისო 10012: 2003" გაზომვის მენეჯმენტის სისტემები – მოთხოვნები გაზომვის პროცესებისა და საზომი მოწყობილობის მიმართ".

4 **პირველად**

5 **რეგისტრირებულია** საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების რეესტრში 2012 წლის 30 ივლისი № 268-1.1-00265

წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი აღწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე არ დაიშვება

სარჩევი

1 გამოყენების სფერო 1

2 ნორმატიული მითითებები 1

3 ტერმინები და განმარტებები 2

4 ზოგადი მოთხოვნები 3

5 მენეჯმენტის პასუხისმგებლობა 3

5.1 მეტროლოგიური ფუნქცია (სამსახური) 3

5.2 ფოკუსირება მომხმარებელზე 4

5.3 ხარისხის მიზნები 4

5.4 მენეჯმენტის გადასინჯვა 4

6 რესურსების მენეჯმენტი 5

6.1 ადამიანური რესურსები 5

6.2 საინფორმაციო რესურსები 6

6.3 მატერიალური რესურსები 7

6.4 სხვა მიმწოდებლები 9

7 საზომი პროცესების მეტროლოგიური დადასტურება და რეალიზაცია 9

7.1 მეტროლოგიური დადასტურება 9

7.2 საზომი პროცესი 13

7.3 გაზომვათა განუსაზღვრელობა და მიკვლევადობა 16

8 გაზომვის მენეჯმენტის სისტემის ანალიზი და გაუმჯობესება 18

8.1 ზოგადი დებულებები 18

8.2 აუდიტი და მონიტორინგი (კონტროლი) 18

8.3 შეუსაბამობების მართვა 19

8.4 გაუმჯობესება 21

დანართი (საინფორმაციო) მეტროლოგიური დადასტურების პროცესის მიმოხილვა 23

ბიბლიოგრაფია 26

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

წინასიტყვაობა

ისო (სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია) წარმოადგენს სტანდარტების ეროვნული ორგანოების (ისო–ს წევრი სააგენტოები) საერთაშორისო ორგანიზაციას. როგორც წესი, საერთაშორისო სტანდარტების შემუშავება ხორციელდება ისო-ს ტექნიკური კომიტეტების მეშვეობით. თითოეული წევრი სააგენტო, რომელიც დაინტერესებულია ისეთი საკითხით, რომლისთვისაც ტექნიკური კომიტეტია შექმნილი, უფლებამოსილია წარმოდგენილი იყოს აღნიშნულ კომიტეტში. აღნიშნულ სამუშაოებში ისო–სთან ერთად მონაწილეობენ სამთავრობო და არასამთავრობო საერთაშორისო ორგანიზაციებიც. ელექტროტექნიკური სტანდარტიზაციის ყველა საკითხთან დაკავშირებით ისო მჭიდროდ თანამშრომლობს საერთაშორისო ელექტროტექნიკურ კომისიასთან (იეკ)

საერთაშორისო სტანდარტები ისო/იეკ დირექტივების მეორე ნაწილში მოცემული წესების მიხედვითაა შემუშავებული.

ტექნიკური კომიტეტების ძირითადი ვალდებულება საერთაშორისო სტანდარტების მომზადებაა. ტექნიკური კომიტეტების მიერ მიღებული საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო ვერსია ყველა წევრ-ერთეულს კენჭისყრისათვის ეგზავნება. საერთაშორისო სტანდარტის მისაღებად სულ მცირე 75% წევრი-ერთეულების მიერ მხარდაჭერაა საჭირო.

საყურადღებოა, რომ ამ დოკუმენტის ზოგი ელემენტი, შესაძლოა, საპატენტო უფლების საგანი გახდეს. ისო არ არის პასუხისმგებელი ამგვარი საპატენტო უფლებების ან მისი ნაწილის დასახელებაზე.

ისო 100012 მომზადდა ტექნიკური კომიტეტის მიერ ისო /ტკ 176, "ხარისხის მენეჯმენტი და ხარისხის უზრუნველყოფა", ქვეკომიტეტი 2, "ხარისხის სისტემები".

ისო 10012-ის პირველი გამოცემა აუქმებს და ანაცვლებს ისო 10012-1:1992-სა და

ისო 10012-2:1997-ს, რომელიც წარმოადგენს მათ ტექნიკურ რევიზიას.

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

შესავალი

გაზომვის მენეჯმენტის ეფექტური სისტემა უზრუნველყოფს საზომი მოწყობილობისა და გაზომვის პროცესების შესატყვისობას, მათი დადგენილი წესით გამოყენებასთან და მეტად მნიშვნელოვანია პროდუქტის ხარისხის მიზნების მისაღწევად და არასწორი გაზომვის შედეგების რისკის შესამცირებლად. გაზომვის მენეჯმენტის სისტემის მიზანია რისკის მართვა, რათა საზომი მოწყობილობისა და გაზომვის პროცესების არასწორმა შედეგებმა არ იმოქმედოს ორგანიზაციის პროდუქციის ხარისხზე. გაზომვის პროცესის კონტროლის დროს გაზომვის მენეჯმენტის სისტემაში გამოყენებული მეთოდები ვრცელდება ბაზისური მოწყობილობის ვერიფიკაციიდან სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებამდე.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტში ტერმინი "გაზომვის პროცესი" გამოიყენება ფიზიკური საზომი მოქმედებების მიმართ (მაგ., დიზაინში, ტესტებში, წარმოებაში, ინსპექტირებაში/შემოწმებაში).

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტზე შესაძლოა მითითებები გამოიყენებოდეს:

–მომხმარებლის მიერ მოთხოვნილი პროდუქციის დაკონკრეტებისას;

–მომმარაგებლის მიერ კონკრეტული პროდუქციის შეთავაზებისას;

–საკანონმდებლო ან განმკარგულებელი ორგანოების მიერ;

–გაზომვის მენეჯმენტის სისტემების შეფასებისა და აუდიტის დროს.

ისო 9000-ში დადგენილი მენეჯმენტის ერთ-ერთი პრინციპი საპროცესო მიდგომაა. გაზომვის პროცესები უნდა განიხილებოდეს, როგორც სპეციფიკური პროცესები, რომლებიც გამიზნულია ორგანიზაციის მიერ წარმოებული პროდუქტის მოთხოვნილი ხარისხის უზრუნველსაყოფად.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტისთვის შესაბამისი გაზომვის მენეჯმენტის სისტემის მოდელის გამოყენება ნაჩვენებია ნახ.1

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

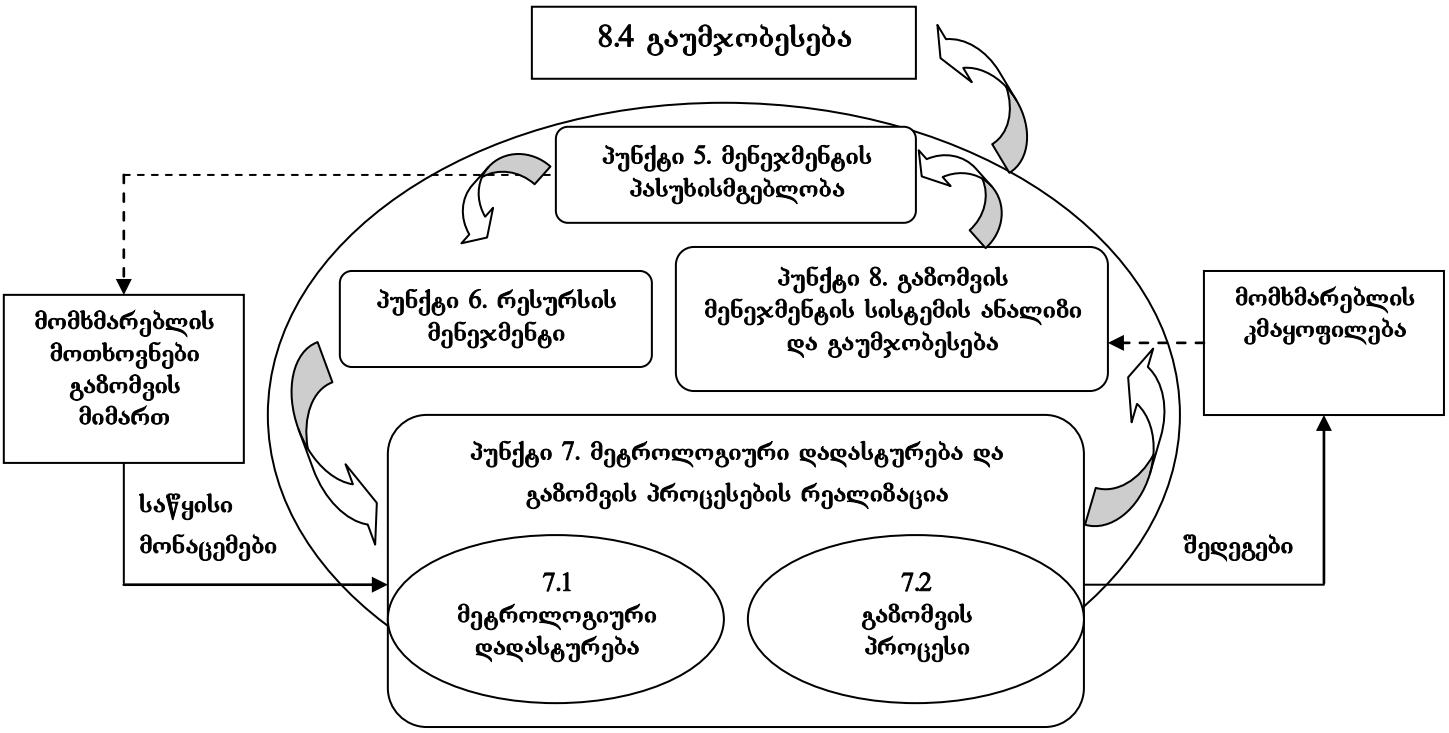

ნახ. 1 - გაზომვის მენეჯმენტის სისტემის მოდელი

წინამდებარე სტანდარტი განსაზღვრავს მოთხოვნებსა და სახელმძღვანელოს გაზომვის მენეჯმენტის სისტემების დანერგვისთვის; ის ასევე შეიძლება სასარგებლო იყოს გაზომვის საქმიანობისა და პროდუქტის ხარისხის გაუმჯობესებისთვის. სახელმძღვანელო-რეკომენდაცია იბეჭდება დახრილი შრიფტით ჩარჩოში სათანადო პარაგრაფის შემდეგ. სახელმძღვანელო არის მხოლოდ საინფორმაციო ხასიათის და არ განიმარტება, როგორც რაიმე მოთხოვნის დამატება, შეზღუდვა ან მოდიფიცირება.

ორგანიზაციები პასუხისმგებელნი არიან, განსაზღვრონ საჭირო კონტროლის დონე და დააკონკრეტონ გაზომვის მენეჯმენტის სისტემის მოთხოვნები, რომლებიც გამოყენებულია მათი სრულყოფილი მენეჯმენტის სისტემის ნაწილის სახით. შეთანხმების გარეშე წინამდებარე სტანდარტი არ მოიაზრება სხვა სტანდარტების რაიმე მოთხოვნის ჩასანაცვლებლად, დასამატებლად ან შესამცირებლად.

ქვემომოყვანილი მოთხოვნების შესაბამისად, წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი ხელს უწყობს გაზომვებისა და გაზომვის პროცესების კონტროლის შესაბამისობას, დაკონკრეტებულს სხვა სტანდარტებში, მაგ., ISO 9001:2000, ქვეპუნქტი 7.6 და ISO 14001:1996, ქვეპუნქტი 4.5.1